

[Hem](#) > ... > [Familjefrågor Och Arv](#) > [Underhåll Till Familjemedlemmar](#) > [Bulgaria](#)

Underhåll till familjemedlemmar

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Bulgarien

1 Vad omfattar begreppen "underhåll" och "underhållsskyldighet" i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

En familjemedlem kan vara skyldig att betala underhåll till en annan familjemedlem som stöd för dennes försörjning. Underhåll är lagstadgat, dvs. det tillämpas i enlighet med särskilda regler och kriterier som är fastställda i lagen, snarare än genom en personlig överenskommelse mellan parterna. Underhållet är personligt. Om den underhållsberättigade avlider upphör underhållsbetalningarna.

En person har bara rätt till underhåll om han eller hon inte är arbetsför och saknar möjlighet att försörja sig.

En person som är berättigad till underhåll kan begära underhåll från följande personer, och i följande ordning: en make eller f.d. make, ett barn, en förälder, ett barnbarn eller barnbarnsbarn, ett syskon, en mor- eller farförälder eller annan släkting i uppstigande led. Om den första personen inte har möjlighet att betala underhåll ska underhållet i stället betalas av den person som står näst på tur.

Om en person är skyldig att betala underhåll till flera personer ska underhållet betalas i följande ordning (dvs. om den underhållsskyldige inte har möjlighet att betala underhåll till samtliga parter har en part som står före i turordningen företräde framför en part längre ned på listan): ett barn, en make eller f.d. make, en förälder, ett barnbarn eller barnbarnsbarn, ett syskon, en mor- eller farförälder eller annan släkting i uppstigande led.

Vid en äktenskapsskillnad är endast en make som inte befunnits bära skulden till äktenskapsskillnaden berättigad till underhåll.

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Föräldrar är skyldiga att betala underhåll för underåriga barn tills de når 18 års ålder, oavsett om barnet har möjlighet att arbeta eller har egna tillgångar. När det gäller barn över 18 år är föräldrarna skyldiga att betala underhåll om barnet inte kan försörja sig med hjälp av sina egna inkomster eller sina egna tillgångar när han eller hon deltar i regelbundna studier på gymnasienivå (upp till 20 års ålder), eller då han eller hon deltar i yrkesutbildning eller studerar på universitet (upp till 25 års ålder). Detta gäller dock endast om underhållsbetalningarna inte orsakar föräldrarna särskilda svårigheter.

Underhåll till en vuxen betalas endast om han eller hon är arbetsförmögen och saknar tillräckliga tillgångar för sin försörjning.

Underhåll till en f.d. make betalas i högst tre år från upplösningen av äktenskapet, om inte parterna har kommit överens om en längre period. Underhållsskyldigheten upphör om den f.d. maken gifter om sig. Domstolen kan förlänga denna period om den underhållsberättigade befinner sig i en särskilt svår situation och den underhållsskyldige kan betala underhållet utan särskilda svårigheter.

En person kan inte bara ansöka om underhåll med direkt verkan utan även retroaktivt för en period på upp till ett år innan ansökan inges.

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

Ansökningar om alla typer av underhåll ska lämnas in till domstol, oavsett belopp, och innehålla uppgifter om vem det är som ansöker om underhåll och från vem underhållet begärs. Det är distriktsdomstolarna (*rajonen sad*) som är behöriga i underhållsärenden. Käranden ska vända sig till den domstol som är behörig på den ort där käranden eller svaranden har sin hemvist (om detta är två olika platser väljer käranden var ansökan ska lämnas in). Ansökan ska göras i enlighet med civilprocesslagen. En fristående ansökan om underhåll handläggs enligt det skyndsamma förfarandet, dvs. snabbare.

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

Ansökningar om underhåll till underåriga barn görs av en förälder med föräldraansvar eller även förmyndare.

Ansökningar om underhåll till underåriga barn mellan 14 och 18 år görs av barnet, med den ansvariga förälderns eller förmyndarens vetskap och samtycke.

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Vilken domstol som har internationell behörighet fastställs i enlighet med reglerna i lagen om internationell privaträtt, bilaterala internationella fördrag eller i förekommande fall rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet.

Om en ansökan om underhåll har ingetts i ett äktenskapsmål, dvs. inom ramen för en ansökan om äktenskapsskillnad, är Bulgariens domstolar enligt lagen om internationell privaträtt behöriga att handlägga ansökningarna om underhåll och äktenskapsskillnad om en av makarna är bulgarisk medborgare eller har sin hemvist i Bulgarien. Ärenden som gäller underhåll till en f.d. make hanteras av samma domstol som är behörig att hantera ansökan om äktenskapsskillnad. Bulgariens domstolar har behörighet i underhållsärenden om svaranden har sin hemvist i Bulgarien eller om käranden är bulgarisk medborgare eller har sin hemvist i Bulgarien.

I ovanstående fall är bulgarisk lag tillämplig enligt vad som anges i svaren på frågorna 18, 19 och 20 nedan.

Om det fastställs att en bulgarisk domstol har internationell behörighet är en distriktsdomstol behörig att pröva ärendet. Käranden ska vända sig till den domstol som är behörig på den ort där käranden eller svaranden har sin hemvist (om detta är två olika platser väljer käranden var ansökan ska lämnas in).

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

Ansökningar om alla typer av underhåll ska lämnas in till domstol, oavsett belopp, och innehålla uppgifter om vem det är som ansöker om underhåll och från vem underhållet begärs. Det är inte obligatoriskt att företrädas av en advokat.

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket?

Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

En kärande i ett underhållsmål behöver inte betala statliga avgifter. När domstolen godkänner en ansökan om underhåll måste svaranden betala statliga avgifter och kärandens kostnader för förfarandet.

Statliga avgifter tas endast ut om käranden är underhållsskyldig och begär nedsättning av underhållsbeloppet.

I underhållsmål behöver parterna inte anlita ett juridiskt ombud.

Parterna i målet kan få rättshjälp på samma villkor som vid andra sorters förfaranden. Reglerna för rättshjälp finns i lagen om rättshjälp (*Zakon za Pravnata Pomosht*).

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

Underhållsbeloppet fastställs med hänsyn till den underhållsberättigades behov och den underhållsskyldiges ekonomiska tillgångar. Det minsta belopp som en förälder måste betala till ett underårigt barn motsvarar en fjärdedel av den minimilön som ministerrådet fastställt (år 2019 är det minsta beloppet för underhåll till barn 140 bulgariska lev (BGN)). Underhållsbeloppet fastställs av domstolen med hänsyn till barnets behov och föräldrarnas ekonomiska tillgångar.

På begäran av en förälder får domstolen fastställa ett kompletterande belopp för att uppfylla ett barns särskilda behov, upp till ett belopp som föräldern har möjlighet att betala utan särskilda svårigheter. På en parts begäran kan underhållsbeslutet ändras eller upphävas, om de omständigheter som låg till grund för beslutet ändras. Varje ändring måste verkställas via domstolarna.

Underhåll betalas ut en gång i månaden. Vid sena betalningar tas lagstadgad dröjsmålsränta ut.

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

Underhållet betalas ut direkt till den underhållsberättigade. Underhåll till barn mellan 14 och 18 år betalas ut till dem personligen, men med den ansvariga föräldrarnas vetskap och samtycke.

Underhåll till barn under 14 år betalas via den ansvariga föräldern eller förmyndaren.

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Underhåll betalas ut en gång i månaden. Vid sena betalningar tas lagstadgad dröjsmålsränta ut.

Domstolsbeslut som har trätt i kraft ska verkställas enligt villkoren och förfarandena i civilprocesslagen (*Grazhdanski protsesualen kodeks*).

Underlåtenhet att betala underhåll är ett brott enligt artikel 183 i strafflagen (*Nakazatelen kodeks*).

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

Indrivning av underhåll utförs av en statlig eller privat stämningsman. Den underhållsberättigade väljer själv vilken stämningsman han eller hon vill vända sig till.

Statliga stämningsmän är anställda vid en distriktsdomstols (*rajonen sad*) verkställighetsavdelning och deras

verksamhetsområde sammanfaller med domkretsen för den domstol där de är anställda.

Privata stämningmän är verksamma inom domkretsen för relevant regional domstol (*okrazhen sad*).

Enligt artikel 149 i familjerättslagen är den längsta period som retroaktivt underhåll kan begäras för ett år innan ansökan inges. Så snart rätten till underhåll och ett underhållsbelopp har fastställts i ett domstolsbeslut löper denna förpliktelse till dess att den upphävs i enlighet med de allmänna preskriptionsreglerna: artiklarna 110–120 i lagen om avtalsförpliktelser (*Zakon za zadalzhenyata i dogovorite*).

Se faktabladet om verkställighet av domar.

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

Lagen om skydd av barn (*Zakon za zakrila na deteto*) omfattar ett antal skyddsåtgärder, inbegripet information till barn och föräldrar om deras rättigheter och skyldigheter och tillhandahållande av statlig rättshjälp. Enligt artikel 15 i lagen om skydd av barn har barn rätt till rättshjälp och överklagande i alla de förfaranden som påverkar deras rättigheter eller intressen. Rättshjälp beviljas av den nationella rättshjälpsbyrån.

I advokatlagen (*Zakon za advokaturata*) sägs det uttryckligen att en advokat från Bulgarien eller ett annat EU-land får ge juridisk rådgivning och stöd utan kostnad till underhållsberättigade. Om motparten i ett sådant fall beordras att betala rättegångskostnaderna kan advokaten ta ut en avgift, vars belopp fastställs av domstolen.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Om det i ett verkställighetsförfarande fastställs att den underhållsskyldige saknar inkomst och inte äger någon egendom betalas underhållet av staten på den underhållsskyldiges vägnar, i enlighet med de villkor och förfaranden som fastställts i en förordning från ministerrådet. I så fall betalar staten det underhållsbelopp som fastställts i domstolsavgörandet, upp till det tak som varje år fastställs i enlighet med lagen om Bulgariens statsbudget (*Zakon za darzhavniya byudzheta na Republika Balgaria*).

Enligt reglerna om socialt bistånd erbjuder staten hjälp till behövande om ingen annan har en lagstadgad skyldighet eller möjlighet att betala underhåll.

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Ja, enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Bulgarien är också bundet av ett antal ömsesidiga avtal om juridiskt bistånd som ingåtts med andra länder, inbegripet länder utanför EU. Justitieministeriet är centralmyndighet enligt dessa avtal och har ansvaret för att hjälpa privatpersoner i behov av juridisk hjälp.

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Justitieministeriet är Bulgariens centralmyndighet och kan kontaktas på följande adress:

Justitieministeriet
Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia
Bulgarien
Tfn: (+359 2) 92 37 555
Fax: (+359 2) 987 0098

Kontaktperson:

E_Gyurova@justice.government.bg

M_Parvanova@justice.government.bg

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Ja, enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Om sökanden befinner sig i ett land som har slutit ett ömsesidigt avtal om juridiskt bistånd med Bulgarien, kan denne begära hjälp från justitieministeriet som enligt avtalet utsetts till centralmyndighet.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Enligt det förfarande som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet, eller enligt det förfarande som fastställts i relevant fördrag om ömsesidig rättslig hjälp.

Kontaktuppgifterna till justitieministeriet, som är Bulgariens centralmyndighet i dessa ärenden, anges ovan.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Ja, Bulgarien är bundet av Haagprotokollet från 2007.

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Se svaret ovan.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

De regler som gäller fastställs i rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet samt i artikel 672 a-c i civilprocesslagen (som trädde i kraft den 18 juni 2011).

Om ett beslut utfärdas i ett EU-land som är bundet av Haagprotokollet från 2007 ska en ansökan om verkställighet lämnas in till regiondomstolen där den underhållsskyldige har sin permanenta adress eller på den plats där skyldigheten ska verkställas. Ansökan ska omfatta de handlingar som avses i artikel 20 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Det är regiondomstolen som fattar beslut i ärenden som gäller hinder mot eller uppskov med verkställighet av ett beslut, i den mening som avses i artikel 41 i rådets förordning (EG) nr 4/2009.

En ansökan om verkställbarhetsförklaring av ett beslut eller en annan rättsakt som utfärdats i ett EU-land som inte är bundet av Haagprotokollet från 2007 ska lämnas in till regiondomstolen där den underhållsskyldige har sin permanenta adress eller på den plats där skyldigheten ska verkställas. Det krävs ingen kopia av ansökan om att den underhållsskyldige ska delges beslutet. Domstolen behandlar ansökan bakom lyckta dörrar. I beslutet om godkännande av ansökan fastställer domstolen en tidsfrist för att inge en ansökan om ändring av beslutet enligt

artikel 32.5 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Interimistisk verkställbarhet av beslutet om godkännande av ansökan är inte möjlig. I beslutet om godkännande av ansökan ger domstolen också besked om de interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder som begärts. Beslutet har samma rättsliga verkan som ett domstolsavgörande i en talan. Beslutet kan överklagas vid Sofias appellationsdomstol (*Sofijski apelativen sad*), i enlighet med artikel 32 i rådets förordning (EG) nr 4/2009. Avgörandet från Sofias appellationsdomstol kan endast överklagas till Bulgariens högsta domstol om överklagandet avser en rättsfråga.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

Ändringar har genomförts när det gäller antalet och sammansättningen av personal inom direktoratet för internationellt barnskydd och gränsöverskridande adoptioner, som har i uppgift att utföra de uppgifter som tillfaller justitieministeriet i egenskap av centralmyndighet enligt rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Direktoratet har getts befogenhet att samarbeta med generaldirektoratet för folkbokföring och administration (Grao) inom ministeriet för regional utveckling och offentliga arbeten, den nationella skattemyndigheten samt den nationella rättshjälpsbyrå vid sin hantering av underhållsansökningar från EU-länder som görs i enlighet med rådets förordning (EG) nr 4/2009.

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

Senaste uppdatering: 17/12/2020

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.